

Chart Navigator

8 februari 2019

TA: Chart Navigator
MARKETING
Meer informatie

Ga naar
www.bnpparibasmarkets.nl
of bel 0900 MARKETS
(0900 6275387; lokaal tarief)
Twitter: @TheDailyTurbo

Menig weekgrafiek toont een mooie V-bodem ter illustratie van de dominante positie van de bulls. Zij zorgen voor een enthousiast maar ook wel verbazend koersverloop als sterke rebound in de downtrend. Maar met de “**Bulls in de lift**” schuilt er ook topgevaar en een mogelijke hervatting van de dalende trend. Gelukkig is er de Chart Navigator die aangeeft waar wat dat betreft de cruciale routepaaltjes staan.

Topgevaar

Met af en toe wat tegengas van de beren houden de bulls de touwtjes stevig in handen. Vanaf recente spike-lows zijn mooie rebounds gaande richting de SMA als dynamische trendlijn. Kijk op de chart van uw favoriete indices en hoofdfondsen of het al tijd is voor topvorming tegen de SMA lijn. Ook deze week leg ik zes Midkap- of Smallcapfondsen op de analysetafel om de technische conditie te beoordelen. Ik kies deze week voor AMG, Aperam, ASML, BESI, Takeaway en Volkerwessels. Deze fondsen tonen mooie bullenacties, maar voor hoe lang nog? Tot hoever kunnen zij nog reiken? Uit het BNP Paribas buitenland Turbo universum heb ik drie titels geselecteerd die aansluiten op het thema van deze week. De keuze is gevallen op Ackermans, Alibaba en Daimler. Drie charts die katapult bodems hebben neergezet met recent uitdagende koopkansen. Maar hoe is de status momenteel? SMA weerstand in zicht? Op de intermarket speelvelden zie ik weinig verrassingen. Zo houden de EuroDollar bulls moeizaam stand rond de 1,13 passage, Goud en Zilver willen hun upswing afronden, BrentOil probeert een omgekeerd Hoofd-Schouder patroon neer te zetten en de Bundfuture bereikt de 165 zone.

We zien in de afgelopen weken alleen maar witte candles, bulls in een rechte streep omhoog. Onderweg wel wat berentikken en her en der wat winstnemingen, mede gevoed door de rangen en standen op het Dashboard. Maar als de bulls dan gewoon doorgaan met hun parade, wordt dit gezien als verlies. “Was ik maar blijven zitten..”, is dan een veel gehoorde kreet. In de TA vraagbaak wil ik verder ingaan op het fenomeen ‘opportunity loss’, ofwel vrij vertaald een ‘gelegenheidsverlies’. Maar is het echt verlies of toch eerder een gemiste kans?

Dagelijkse TA coaching service

Dagelijks publiceren we enkele technische condities van intermarket titels, waaronder de AEX en de DAX. Dit zijn ‘naslagwerken’ voor de actieve belegger. Maar er is meer wat betreft dagelijkse TA coaching service. Zo zijn daar de vele Tweets met coaching tips, antwoorden op uw vragen, aankondigingen van webinars en andere mededelingen.

En er is na sluiting van het Damrak elke dag een AEX/DAX Coaching Video waarin ik de dagchart bespreek en een scenario schets voor de komende handelsdag. Al deze services en updates vindt u terug op de geheel vernieuwde website van BNP Paribas Markets (klik).

Nico P.R. Bakker

Inhoud Chart Navigator

Indices	P. 2
AEX® Hoofdfondsen	P. 4
TA Vraagbaak	P. 12
Midkapfondsen	P. 13
Turbo Titels Buitenland	P. 15
Valuta - Obligaties	P. 16
Grondstoffen	P. 17
Info	P. 18

Wilt u reageren?

Heeft u opmerkingen, vragen, suggesties, aanvullingen, wilt u reageren? Doe dit dan door een email te sturen naar:

markets@bnpparibas.com

De RealTime grafieken zijn bijgewerkt op vrijdagochtend. De slotkoers van vrijdag kan de definitieve weekcandle en het bijbehorende scenario wijzigen.

Analyses en coaching:

Nico P.R. Bakker
Wouter de Boer
Twitter: @TheDailyTurbo
www.nicoprakker.nl

AEX-Index® - SMA weerstand

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De eerder gestarte rebound, ofwel opleving in de downtrend, stuwt de AEX tot de 61,8% Fibo retracement en de SMA lijn rond 537. De zevende witte candle op rij in een mooie V-bodem sieren de weekkaart. Maar hoe lang houden de bulls dit vol? Gaat het lukken om de SMA op 537 te breken? Of gaat er getopt worden om de dalende trend te valideren? Hiertoe zal er een zwarte candle geformeerd moeten worden. Zolang die uitblijft, houden de bulls de touwtjes in handen. Al met al een mooie bullenparade.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: bij haperingen rond 537 kan overwogen worden deels wat rebound winsten veilig te stellen.

DAX® index - Fibonacci horde

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De hapering rond het 38,2 Fibonacci niveau leek afgeslagen nu de bulls kortstondig hogere niveaus opzochten aan het begin van de week, maar inmiddels maakt de beer korte metten met de index. Een flinke zwarte candle staat op de weekgrafiek. De zone rond 11.000 wordt onder druk gezet. Met deze standen staan volgende week de indicatoren beiden in de min en is de Downconditie opnieuw van kracht op het Dashboard. Kortom, de beren pakken de leiding.

Conditie: Support (herstel).

Coaching: overweeg koopposities op te ruimen. Offensieve shortspelers kunnen anticiperen op een hervatting van de downtrend.

EUROSTOXX50® index - Shooting star

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Een zwarte candle met flinke spike staat op de weekkaart, een 'Shooting star' candle patroon. Er worden nog hogere lows gevormd in het herstel dat reeds vanaf 3.100 punten aan de gang is, maar de opmars stagneert en dat is tevens zichtbaar aan de indicatoren. De RSI buigt immers af onder de 50 lijn. De swingteller staat daarentegen nog in de plusserie. Charttechnisch ligt een vervolg van de downtrend op de loer. Voor nu aanschouwen of het proces van topvorming doorzet.

Conditie: Support (herstel).

Coaching: bij zwarte candles koopposities wellicht afbouwen.

S&P 500® index - Doji rond SMA

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Binnen de dalende trend is een herstelbeweging zichtbaar die thans de SMA zone op 2.700+ punten bereikt. Het is nu breken of draaien voor de index en er wordt een Doji candle gevormd als teken dat twijfel overheerst op het speelveld. De RSI passeert nipt de 50 zone en de swingteller staat in een positieve stand. De bulls moeten nu dus laten zien of ze de stijging kunnen voortzetten en de tussenliggende horde opwaarts kunnen doorbreken. Al met al een spannende fase.

Conditie: Support (herstel)

Coaching: bij meer signalen van topvorming wellicht wat reboundposities sluiten.

DOW JONES index - SMA nipt doorbroken

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De herstelfase is overgegaan in de UP conditie op het Dashboard. De vlakke SMA lijn is nipt opwaarts doorbroken. Vanaf de steun op 21.712 worden er wekelijks nieuwe highs en lows gevormd, maar thans ontstaan de eerste haarscheurtjes in het herstel, middels de spriet die aan de bovenkant zichtbaar is, als teken dat de verkoopdruk wellicht wat toeneemt. Er is echter nog geen sprake van overdreven topvorming. Per saldo hebben de bulls dus nog altijd de leiding.

Conditie: UP.

Coaching: overweeg koopposities aan te houden. Wellicht met een trailing stop. Bij verkoopdruk rond de SMA winst verzilveren.

NIKKEI 225 index - Gestrande rebound

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Vanaf de bodem op krap 19.000 punten is een herstelfase zichtbaar die thans rond de 50% Fibonacci zone en de oude bodemzone rond 21.000 is aanbeland. Enige hapering is daar reeds drie weken op rij zichtbaar en de candle kleurt deze week weer zwart. Desondanks staat de swingteller nog in de plus en is de herstelfase nog intact, maar er is niet veel voor nodig om de downtrend een nieuwe impuls te geven. Voor nu maar afwachten wat de markt in petto heeft. Boven 21.000 ligt ruimte tot circa 22.000, bij meer verkoopdruk is een afdaling richting de steun op krap 18.900 aannemelijk.

Conditie: Support (herstel).

Coaching: een positie aan de zijlijn is gerechtvaardigd tot de markt richting kiest.

Aalberts - Vervolg rebound

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De rebound vanaf de 27,43 groene streep stuwt de koers naar hogere niveaus. Swingteller een tandje hoger naar +5 en de RSI licht opkrullend als bevestiging van de rebound beweging. Een opleving richting 33+ tot mogelijk 37+ is een haalbaar scenario. Maar stagnatie in de Fibo zone sluit ik ook niet uit. Het is wat dat betreft wachten op een solide zwarte candle als indicatie van topvorming. Zolang die uitblijft, houden de bulls de regie in handen.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: rebound posities mogen worden aangehouden, er is nog voldoende speelruimte voor de bulls.

ABNAMRO - Beren komen terug

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Onlangs droogde de rebound op tegen de gemiddelde lijn op krap 23,00. Het gematigde proces van lagere toppen en lagere bodems zou daardoor een impuls kunnen krijgen, hetgeen ook gebeurde. De beren nemen langzaam maar zeker het stokje over, swingteller springt op -1 en de RSI buigt voorzichtig neerwaarts. Met deze voortgang verschijnt de DOWN status op het Dashboard. Als de candle ook nog zwart kleurt einde week, dan geldt bovendien een ES coaching aanbeveling. De steunzone op 19,80 kan worden opgezocht.

Conditie: Down.

Coaching: wacht op voldoende bevestiging voor short posities.

AEGON - Fibogrid remt de bulls

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Na de recente afstraffing tot 3,92 aan toe werd het hoog tijd voor een herstel beweging, vooral gevoed door de RSI die ver onder de OS-lijn stond. Er volgde dan ook rap enkele witte candles, tevens ondersteund door een positieve swingteller. De FIBO grid ligt op 4,56 tot 4,96 in het veld dus dat zou een topzone kunnen zijn. Deze week opnieuw een zwarte candle tegen de eerste retracementlijn, dus er dreigt lagere topvorming ruim onder de SMA lijn. Dit oogt niet goed, de bulls zijn niet in staat de grote afstand met de SMA verder te verkleinen.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: de verpietering van het beeld vraagt aandacht en wat terughoudendheid.

Ahold - Bulls aan zet

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Op de weekgrafiek heb ik een stijgingskanaal ingetekend ter illustratie van de dominante positie van de stieren. Al zigzaggend weten zij hogere niveaus te bereiken zonder al te grote uitslagen en zonder overspannenheid. Gezien de standen van de indicatoren is een vervolg van de uptrend het meest waarschijnlijke scenario. Toch is wel enige remming zichtbaar bij de bulls, het momentum loopt enigszins uit de grafiek. Mocht er een zwarte candle verschijnen, dan groeit de kans op een correctie.

Conditie: UP.

Coaching: koopposities mogen worden aangehouden.

Akzo Nobel - Felle rebound tot aan de SMA

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

“Dus een opleving naar 75+ is een mooie actie van de bulls, maar te weinig om de trend te breken. RSI en swingteller ondersteunen de huidige bullenactie, maar eens bezien tot hoe ver zij kunnen reiken”, zo besloot ik onlangs mijn commentaar. En zie, in een sneltreinvaart wordt de SMA halte aangedaan, maar komt er ook een breakout om de trend te breken? Wat dat betreft is krap 76 een cruciaal kantelpunt. Komende week wordt cruciaal voor de bulls, er op of er onder, wel of geen trendbreuk.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: rebound posities strak bewaken. Bij een hapering bij 75 tot 76 overwegen om winsten te verzilveren.

Arcelor Mittal - Wispelturige rebound

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

In mijn vorige commentaar meldde ik dat rebounden naar de Fibo zone rond 21+ tot 24+ aannemelijk is, om daarmee de afstand met de gemiddelde lijn te verkleinen. Zolang de swingteller doortelt in een plusstand houden de bulls de regie in handen. Letwel, het behelst vooralsnog een opleving in de downtrend. De beren zijn nog lang niet verslagen, zij zullen heus wel tegengas geven, getuige de zwarte candle van deze week. Als er reeds bij de eerste Fibo retracement wordt getopt, kan dit tot een versnelling van de downtrend leiden. Geen mooi beeld dus.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: bij deze voortgang is het raadzaam rebounds rap af te romen.

ASML - Bulls ruiken de SMA lijn

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

"Met de candle van deze week krijgt de rebound een mager vervolg en lijkt het een kwestie van tijd wanneer de gemiddelde lijn wordt geraakt. Daar moet blijken of de bulls een trendbreuk kunnen bewerkstelligen of niet. Of wordt er reeds eerder een lagere top geformeerd?", zo luidde vorige week mijn commentaar. Deze week blijkt dat de bulls een dappere strijd voeren bij de SMA lijn, tevens een 50% Fibo retracement. Goeie kans dat er getopt gaat worden. Bevestiging komende week met een zwarte candle?

Conditie: Support (rebound).

Coaching: rebound posities mogen worden aangehouden, maar hou de vinger aan de pols.

ASR Nederland - Gematigd positief

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Na een dip onder de SMA lijn tot 33,40 kwamen de bulls rap terug. Het was kennelijk een slippertje, want de candles staan inmiddels weer boven de SMA met de swingteller op een +6 stand. De RSI weigert echter om de 50-lijn overtuigend te kruisen, dus het momentum blijft achter. Desalniettemin prijkt de UP status op het Dashboard, dus de bulls genieten het voordeel van de twijfel. De deur naar 41+ staat op een kier, maar eens bezien of de stieren de weg omhoog kunnen vervolgen.

Conditie: Up.

Coaching: Er zijn koopkansen voor trendbeleggers in de matige uptrend.

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Coaching: de grafiek herbergt koopkansen voor trendbeleggers.

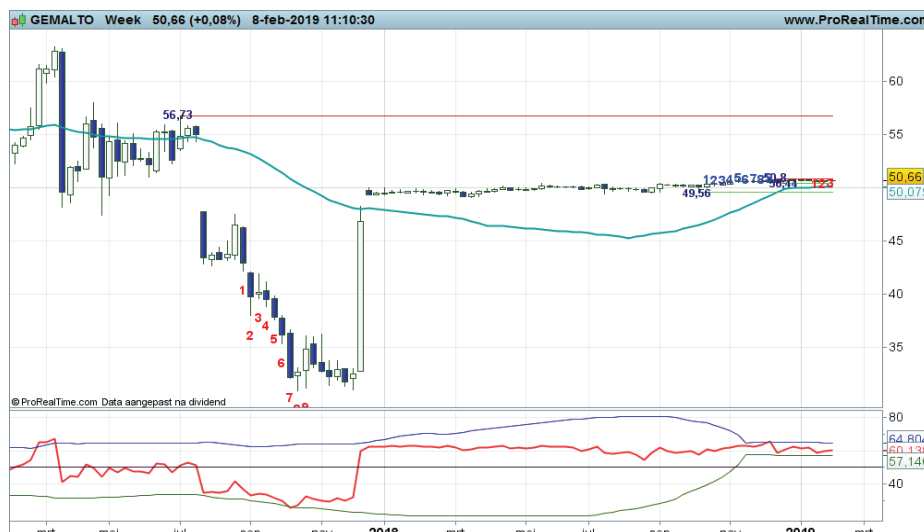
Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Coaching: gezien de matige bewegingen is een zijlijnpositie wellicht de beste optie. Wacht maar op een duidelijk signaal uit het veld.

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Geen TA coaching aanbeveling.

Heineken - Dappere rebound

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

"Dus toch de contouren van een dubbele bodem als prelude voor een herstel naar de 80+ zone. Zo luidt charttechnisch gezien het meest waarschijnlijke scenario met thans bevestiging door de Support status op het Dashboard", zo besloot ik vorige week mijn commentaar. Deze week wordt er schoorvoetend een vervolg gegeven aan het rebound scenario. Met moeite kruipten de bulls naar de krap 82 weerstand. Gaan ze de lijn opzoeken of wordt er reeds op een lager niveau getopt? We volgen met spanning de verrichtingen van de bulls.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: rebound posities strak monitoren, want de overtuiging bij de bulls ontbreekt.

ING - Tot hoe ver een herstel?

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De recent ingezette herstpoging krijgt deze week een dapper vervolg met een kleine candle met de swingteller op +4 en de RSI die de OB- en 50-lijn aantikt. Tot hoever zouden de bulls nog kunnen reiken? Eerdere pogingen werden immers rap afgestraft. Wat dat betreft slagen de beren er prima in om het proces van lagere toppen en lagere bodems in stand te houden. Dus opnieuw een lagere top en de terugkeer van de beer op het podium is geen ondenkbaar scenario. Het blijft spannend.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: rebounders voeren een strak exit management, de beren loeren immers om de hoek.

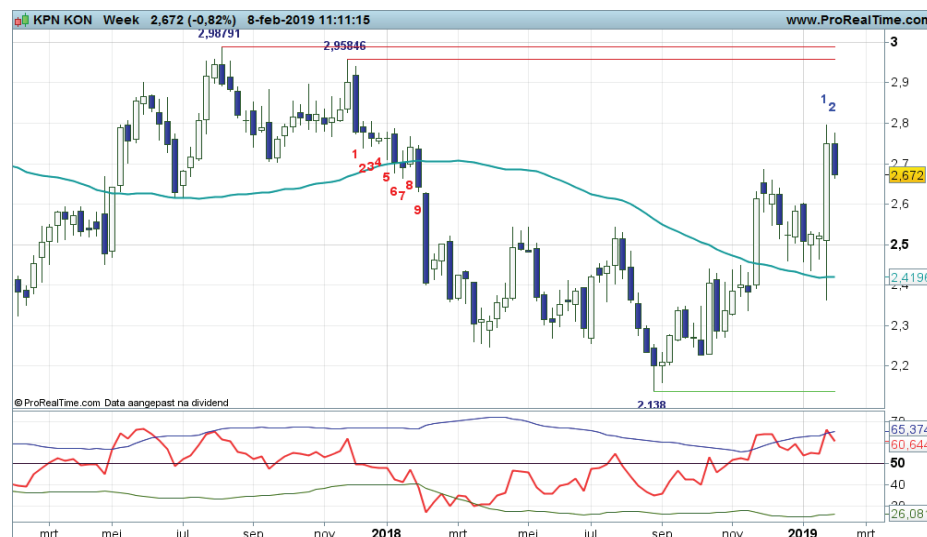
KPN - Grillige overgangsfase

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Door een belangrijke mededeling vanuit het fundamentele kamp hadden we vorige week te maken met een behoorlijk turbulente candle. Een forse dip tot 2,34 maar ook een enorme stiersprong naar 2,80. Het nieuws moet worden geabsorbeerd door de markt, waarna de rust kan terugkeren. Dit laatste is thans het geval getuige de relatief kleine zwarte candle met een RSI die een OB downcross laat zien. Wegzakken richting de SMA lijn zou goed kunnen. Maar een stabiel verloop rond 2,70 is ook denkbaar, we zullen zien.

Conditie: Up.

Coaching: het huidige koersverloop nodigt niet uit om posities te overwegen.

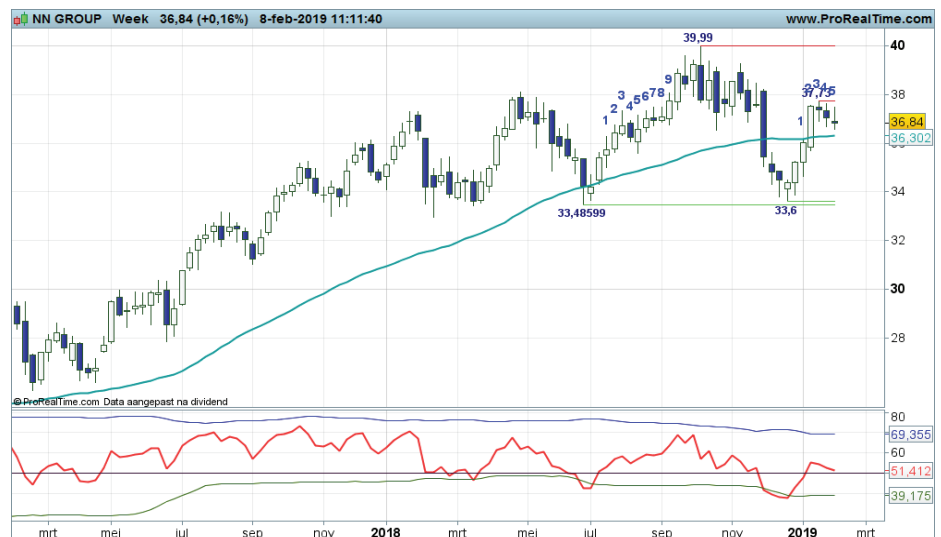
NN Group - Kleine adempauze

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Na de recente opleving vanaf de 33+ steunstreep is er thans sprake van een milde correctie nipt boven de SMA lijn. Adempauze bij de bulls, maar ze mogen niet onder de SMA lijn duiken, want dan groeit de kans aanzienlijk dat wederom 33+ wordt opgezocht. Bodemen op 36+ daarentegen geeft zicht op hogere koersen en daarmee een vervolg van de uptrend richting de krap 40,00 zone. De indicatoren wijzen nog in de richting van de bulls.

Conditie: UP.

Coaching: Koopposities mogen worden aangehouden mits de koers boven de SMA lijn blijft bewegen.

Philips - SMA lijn onder druk

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Na recente bodenvorming rond 30,00 worden er thans witte candles geproduceerd in combinatie met een positieve swingteller en een opkruisende RSI. Anders gezegd, er is een rebound gaande richting de SMA lijn om die als dynamische trendlijn te testen. Deze week raken de bulls de gemiddelde lijn, maar zullen ze er ook boven sluiten? Zo ja, dan verschijnt de UP status op het Dashboard. De 50% Fibo lijn kan ook voor een stremming zorgen, al met al dus een spannende fase.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: vinger aan de pols bij de 34+ passage. Als de bulls niet breken, dan overwegen om EL's op te ruimen.

Signify - Mooie rebound

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Twee groene steunstrepen en inmiddels wat witte candles bevestigen de huidige opleving naar de tussenliggende top op 24+, nadat er eerder tot tweemaal toe werd gebodemd rond 19+. De swingteller inmiddels op +5 en de RSI licht afvallend onderschrijven de milde stijgingsdrang bij de bulls. De overtuiging is er nog niet helemaal, maar dat komt wellicht nog. Schoorvoetend doen de bulls goed hun best om de beren van zich af te schudden. Benieuwd wat ze bij de rode streep gaan doen.

Conditie: Support (opleving).

Coaching: rebound posities zijn gerechtvaardigd, even oppassen bij de rode streep op 24+.

Randstad - Scherp herstel

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

Deze week tonen de bulls wederom hun vechtlust, ze plaatsen opnieuw een witte candle waardoor de swingteller op +5 springt, dus de Support conditie op het Dashboard wordt kracht bijgezet. Een duidelijke voortzetting van de countertrend beweging richting de Fibo zone rond 43+ tot 47+. De afstand met de gemiddelde lijn zal hierdoor worden verkleind. Om een trendbreuk te bewerkstelligen is er nog wel wat werk aan de winkel voor de bulls. Ze zijn wel goed bezig zo.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: rebound posities mogen worden aangehouden zolang de candles wit kleuren en de swingteller doortelt in zijn plusserie.

RELX - UP in de trading range

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

De weekchart toont enerzijds de kenmerken van een trend en anderzijds de contouren van een trading range. Dit impliceert dat er thans een opleving gaande is binnen de UP status op het Dashboard richting de 19+ weerstandzone. Daar wordt al sinds eind 2017 steeds getopt, dus de verwachting is dat binnenkort opnieuw topvorming zal plaatsvinden. Daarna kan de koers weer afkoelen richting 17 tot 16. Voor nu bezien wat de bulls zullen doen in de 19+ zone.

Conditie: UP.

Coaching: koopposities mogen worden aangehouden richting de 19+ zone. Bij een zwarte candle XL overwegen.

Royal Dutch Shell - Trendbreuk?

Bekijk de BNP Paribas Turbo's

"Thans wordt de gemiddelde lijn die op 27+ in het veld ligt onder vuur genomen om als weerstand te testen om daarmee de trendbreuk te valideren. Of gaan de bulls een opwaartse breakout realiseren? Al met al een spannende fase voor de oprukkende bulls...", zo schreef ik vorige week. Deze week blijkt dat de bulls boven de SMA bewegen in een poging een nieuwe uptrend te starten. De swingteller staat al op +6, maar hoe het ook zij, mits 27,00 als steun blijft liggen, kunnen de bulls hun grip op de chart vergroten.

Conditie: Up.

Coaching: er zijn koopkansen voor trendbeleggers mits een stop op 27,00 wordt aangehouden.

Unibail Rodamco - Pas op voor de beer

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

"Inmiddels staan er vijf witte candles in de rechterpoot van de V-bodem. De Fibo zone is inmiddels bereikt, dus de rebound zou geremd kunnen worden rond 160, gelijk aan de 50% retracement", zo besloot ik vorige week mijn commentaar. En zie, deze week een zwarte candle als bevestiging van topvorming en dus een kans voor de beer om de dalende trend een nieuwe impuls te geven. De swingteller gaat nog niet om, de RSI ketst af tegen de 50-lijn. Oppassen voor de beer derhalve.

Conditie: Support (herstel).

Coaching: toenemende berendruk noopt tot voorzichtigheid bij rebounders. Short spelers zien hun kansen.

Unilever - SMA steun

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Al een aantal weken prikken de beren de koers onder de gemiddelde lijn, maar de stieren komen steeds weer terug waardoor de bodies van de candles op de SMA lijn rusten. Deze week lukt het zelfs om de gehele witte candle boven de SMA te plaatsen en de swingteller in een +1 stand te drukken. RSI nu boven de 50-lijn, dus de UP status is valide. De bulls krijgen de gelegenheid de koers naar de bekende 50+ weerstandzone te stuwten. Al met al een aardig koersverloop in een trading range configuratie.

Conditie: UP.

Coaching: volgens de spelregels zijn bescheiden koopposities gerechtvaardigd.

Vopak - Dubbele topvorming

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Ondanks stevige turbulentie weten de bulls goed stand te houden in de uptrendfase, maar er dreigt nu wel dubbele topvorming bij 45,00 waardoor de koers terug gedrukt kan worden naar de SMA lijn rond 40+. Deze week de swingteller op +9 in combinatie met een zwarte candle en een neerbuigende RSI sturen aan op een koersdaling. Het zou kunnen zijn dat een trading range in de maak is met 45,00 als toplijn en 38,00 als bodemlijn. Voor nu eerst bezien of de berendruk daadwerkelijk kan aanzwellen.

Conditie: UP.

Coaching: trendbeleggers kunnen overwegen posities af te romen gezien de toenemende berendreiging.

Op langere termijn is er sprake van een positieve trendfase. De candles noteren immers sinds 2012 boven een fier opkrullende gemiddelde lijn. Maar vanaf de tweede helft vorig jaar wordt de serie hogere toppen en hogere bodems verstoord door gelijke topvorming rond 55,00. Op zich een afzwakking van de uptrend, zij het dat de bulls wel de Up status intact laten. Zij stuwen de koers naar de weerstandzone met zo mogelijk daar wederom topvorming. Voor nu bezien hoeveel witte candles er nog bij komen.

Conditie: UP.

Coaching: voor trendbeleggers ligt de grafiek er positief bij.

Chart Navigator - Technische Analyse vraagbaak

Gelegenheidsverlies

We zien in de afgelopen weken alleen maar witte candles, bulls in een rechte streep omhoog. Onderweg wel wat berentikken en her en der wat winstnemingen, mede gevoed door de rangen en standen op het Dashboard. Maar als de bulls dan gewoon doorgaan met hun parade, wordt dit gezien als verlies. "Was ik maar blijven zitten..", is dan een veel gehoorde kreet. Ik wil verder ingaan op het fenomeen 'opportunity loss', ofwel vrij vertaald een 'gelegenheidsverlies'. Maar is het echt verlies of toch eerder een gemiste kans?

Afwijkend gedrag

Als je gedisciplineerd de transacties uitvoert volgens de regels van het Dashboard Beleggen, dan zijn er in de afgelopen dagen en weken zogenaamde Exit Long signalen geweest die je dan netjes hebt uitgevoerd. Winsten worden verzilverd in afwachting van nieuwe koopkansen. Maar de correctie laat op zich wachten, de bulls vervolgen gewoon de weg omhoog. Hoe kan dat dan? Werken de exit regels dan niet goed? Welnu, het komt zo nu en dan voor dat de spelers zich niet aan de spelregels houden. Zij tonen dan afwijkend gedrag, je zou dat de dynamiek van de markt kunnen noemen. Dit afwijkend gedrag hoort er bij, dit past bij de strategie om te denken in waarschijnlijkheden. En aangezien er geen 100% waarschijnlijkheid bestaat, is er altijd de kans dat je, achteraf gezien, te vroeg de winsten hebt verzilverd. Het extra kadootje van de markt loop je mis, jammer dan. Dit gemiste kadootje is geen verlies, het is een gemiste kans.

Money Management

Wat kun je doen om het aantal gemiste kansen in te dammen? Ik denk dat Money Management de oplossing is. Bij vermeende exit momenten kun je overwegen om in eerste instantie een gedeelte van de positie op te ruimen. Bij bevestiging van topvorming en een aanstaande dip dan de restant longs weg doen. Blijft de bevestiging uit en razen de bulls door, dan doe je toch mee met een gedeelte van de oorspronkelijke positie.

Tot slot de volgende overweging en tegelwijsheid: "**Gemiste kansen heb je hard nodig om te lang lopende verliezen te kunnen compenseren...**". Hieraan gekoppeld geldt uiteraard de bekende wijsheid "**Laat je winsten lopen en hou je verliezen kort...**"

"Toch te vroeg de winst verzilverd...."

Afbeelding 1

Money Management om toch te profiteren....

Afbeelding 2

AMG - Pas op voor de beer

Al geruime tijd is er sprake van een proces van lagere toppen en lagere bodems met koersvorming onder een dalende SMA lijn. Kortom, een downtrend is valide met zo nu en dan dappere herstelpogingen. Zo ook in de afgelopen weken waarin de koers opveerde van krap 26 naar vooralsnog circa 31, ruim onder de Fibo grid. Maar deze week verschijnt mogelijk al weer de Down status op het Dashboard, de beren gaan proberen de trend te vervolgen. Dat ziet er dus niet goed uit.

Conditie: Down.

Coaching: Bij deze voortgang zijn er kansen voor short spelers. Trendbeleggers zien de verpietering van het veld.

Aperam - Fibo remt de bulls

Recent is er een dappere rebound gestart, een V-bodem werd neergezet op 21+. Deze week proberen ze de weg omhoog te vervolgen. RSI buigt verder noordwaarts met de swingteller een tandje hoger naar +6. Maar wat gaat er gebeuren bij de Fibo grid op krap 29 tot ruim 33? Normaal gesproken wordt er in dit gebied een top geplaatst, om daarmee de trend te valideren. De afstand met de SMA lijn is nog vrij groot, dus iets meer herstel is gewenst. Maar Fibo remt vooralsnog de bulls.

Conditie: Support (herstel).

Coaching: strak navigeren en bedacht zijn op topvorming binnen de downtrend.

ASMI - Rebound bijna teneinde

Net als bij vele andere fondsen is ook op de weekkaart van ASMI een mooie V-bodem zichtbaar die langzaam maar zeker zijn afronding kan krijgen nipt onder de SMA lijn. Dit zou impliceren dat er opnieuw een lagere top geplaatst wordt en dat de kans toeneemt dat de trend een impuls krijgt, omlaag, maar dat had u al gezien. Komende week is dan een zwarte candle gewenst om topvorming aan te wakkeren. Of gaan de bulls ons verrassen met een trendbreuk? Spannende fase dus.

Conditie: Support (herstel).

Coaching: bij een zwarte candle tegen de SMA winsten veiligstellen, zo luidt de TA coaching aanbeveling.

BESI - Keurige countertrend beweging

Eind januari dit jaar kwam er een einde aan een maandenlange trading range, toen de koers de 20,00 weerstand uitnam. Er volgde een prima upswing die nu nog gaande is, keurig begeleid door de swingteller die deze week op +5 staat. Maar de Fibo zone op 24+ en hoger, alsook de SMA lijn liggen dichtbij, dus het wordt oppassen voor topvorming en daarmee het afronden van de countertrend beweging. Mocht de candle tegen de SMA lijn zwart kleuren, dan gaan de beren proberen het heft in handen te krijgen.

Conditie: Support (herstel of rebound).

Coaching: countertrend spelers en koopjesjagers houden de vinger aan de pols.

Takeaway - Stabiel boven de SMA

Dit fonds weet de stormen op het Damrak aardig te omzeilen gezien de stabiele candles nipt boven de gemiddelde lijn. De beren krijgen geen poot aan de grond, maar de bulls weten ook niet te overtuigen. Kleine witte bodies. swingteller in een minstand en de RSI licht opkrukkend boven de 50-lijn leveren geen eensluitend beeld op, zij het dat een lichte positieve bias waarneembaar is. Met een beetje goeie wil kunnen de bulls opstomen naar krap 62 en mogelijk 70+. Onder 52 verpietert het beeld aanzienlijk.

Conditie: Correctie.

Coaching: bij voldoende positieve rangen en standen zijn er koopkansen voor trendvolgende beleggers.

Volkerwessels - Matige rebound

Ik zie een scherpe koersdaling onder een rap dalende SMA lijn, dus negatief sentiment overheerst. Maar in de laatste weken is een matig herstel gaande, de bulls proberen verloren terrein terug te winnen. Zij slagen hier ten dele in. Steun op 12,91, eerste Fibo retracement op 16,79, dus er is nog voldoende herstelruimte. Swingteller in een plusstand en de RSI opkrukkend naar de 50-lijn zijn een windje in de rug van de bulls. Maar eens bezien tot hoever zij kunnen reiken.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: zolang de support conditie valide is mogen rebound posities worden aangehouden.

Ackermans Van Haaren - Zigzaggen

Een brede trading range tussen grofweg 140 en 150+ is zichtbaar vanaf 2017. Kortstondig wist de koers boven 150 te klimmen en zelfs door te stijgen naar 160. Lang duurde het echter niet en een daling volgde die uiteindelijk strandde op 127+. Recent werd een V-bodem geplaatst en thans is de zone rond 140 weer bereikt. Enige haperingen zijn zichtbaar in de koersvorming, de candle kleurt zwart deze week. Met de RSI rond de 50 lijn en de SMA lijn vlak boven de koers ligt een vervolg van de downtrend op de loer. Pas boven circa 145 verbetert het beeld.

Conditie: Support (herstel).

Coaching: reboundspelers overwegen winst te nemen. Bij zwarte candles wellicht wat shortposities voor offensievelingen.

Alibaba Group Holding - Vervolg downtrend

'Wachten op zwart'. Dat is thans de conclusie bij een blik op de chart van Alibaba. De SMA is halverwege vorig jaar neerwaarts doorbroken en de afdaling leidde tot de bodem op krap 130. Een opleving volgde die inmiddels de SMA lijn heeft bereikt. Gaat de pullback opdrogen? Dat is de vraag. Welnu, het is dus wachten op zwarte candles en een spike is in de maak, maar de indicatoren noteren nog positief. De strijd rond de SMA zal daar wellicht verandering in brengen.

Conditie: Support (herstel).

Coaching: overweeg koopposities te handhaven tot er meer topvorming ontstaat. Bij zwarte candles zijn tevens offensieve shortposities te overwegen. Een vervolg van de downtrend ligt dan immers op de loer.

Daimler - Bearish Engulfing

Rond 77 werd er begin 2018 getopt waarna het aandeel op praktisch het laagste punt van het jaar eindigde op 44,51. Daar werd een bodem geplaatst en een rebound ging van start. Inmiddels is de tussenliggende horde op 53,49 bereikt en een flinke zwarte Bearish Engulfing is deze week in de maak. Daarnaast stuit de RSI op de dynamische overboughtlijn en de 50 zone en springt de swingteller in de min. Het startschot voor een vervolg van de downtrend wordt daarmee gegeven.

Conditie: Down.

Coaching: wellicht shortposities ter overweging nu het herstel beëindigd lijkt.

EUR/USD - Zwierend valutapaar

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

De koers beweegt al maanden tussen grofweg 1,1300 en 1,1500 waarbij enkele uitschieters zichtbaar zijn. De candle kleurt deze week weer zwart. De trendmatigheid ontbreekt volkomen de afgelopen tijd. De indicatoren noteren afwisselend in de plus en de min. Al met al een wat rommelig charttechnisch beeld. Het blijft dus afwachten of één van beide valuta's hoger gewaardeerd wordt.

Conditie: Support (zijwaarts).

Coaching: een positie aan de zijlijn is gerechtvaardigd voor trendvolgende beleggers. Offensieve range traders kunnen tussen de steun en weerstandzone handelen.

GBP/USD - Brede trading range

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

De licht neerwaarts buigende SMA lijn valt samen met de weerstand op krap 1,3300. Na de rit vanaf 1.2411 is de rebound daar gestrand en de afgelopen twee weken is een afdaling binnen de range zichtbaar middels zwarte candles. De indicatoren noteren verdeeld en een afdaling richting de steunzone ligt op de loer. Of kan het Pond nog aan kracht winnen? Dan moeten er wel snel signalen van bodenvorming zichtbaar worden. Voor nu is de USD het sterkst.

Conditie: Support (herstel).

Coaching: offensieve rangespelers kunnen shortposities overwegen zolang de candles zwart kleuren.

Bundfuture - Uptrend intact

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Een krachtig patroon van hogere toppen en hogere bodems kenmerkt de weekkaart van de Bund. De SMA en de steun liggen ver weg, dus de kans op topvorming lijkt te groeien, maar op een enkele zwarte candle na is er echter nog geen sprake van echte topvorming. Spanningsmeter RSI geeft wel een waarschuwing en vlak wat af. De swingteller telt nog positief. Zolang er nog geen signalen van verkoopdruk zichtbaar zijn blijven de bulls aan de leiding.

Conditie: UP.

Coaching: koopposities kunnen worden aangehouden. Bij meer verkoopdruk winsten mogelijk afroten.

Goud - Enige afkoeling

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Met het doorbreken van de SMA lijn is de reboundfase overgegaan in de UP conditie op het Dashboard maar heel overtuigend oogt het niet, aangezien er thans weer een zwarte candle gevormd wordt. De indicatoren staan tevens overbought als waarschuwing dat enige topvorming wellicht nabij is. Na de lange rit vanaf circa 1.200 zou dat charttechnisch dan ook niet misstaan. Wellicht is het slechts een korte adempauze, maar dan moeten er volgende week weer witte candles zichtbaar zijn.

Conditie: UP.

Coaching: wellicht wat koopposities sluiten en winsten veiligstellen.

Zilver - Vervolg downtrend?

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Ter hoogte van de oude steunzone en de SMA lijn rond 16 strandde de opleving en kreeg de dalende trend aanvankelijk een nieuwe impuls. Net boven 15 veerde de koers op en thans is de zone rond 16 kort opwaarts doorbroken. Een 'dubbele top' lijkt derhalve in de maak. De indicatoren wijzen tevens op enige topvorming. De swingteller noteert aan het einde van de serie en de RSI stuit op de overboughtzone. Voor nu bezien of de dalende trend een vervolg krijgt.

Conditie: Support (herstelfase intact).

Coaching: wellicht koopposities afbouwen. Offensieve shortspelers kunnen posities overwegen bij zwarte candles.

BrentOil - Zebra grafiek

[Bekijk de BNP Paribas Turbo's](#)

Vanaf de bodem op 50+ is een opleving zichtbaar die rond krap 64 lijkt te sterven. Charttechnisch lijkt er nu een HS patroon in de maak. Een dip en een hogere bodem zou dan ook niet misstaan. De swingteller staat nog positief. De RSI hapert wat onder de 50 zone. Op dit moment is vooral een afwachtende houding zichtbaar van de markt. Onder krap 60 krijgt de downtrend een vervolg. Of kunnen de bulls nog een verder herstel afdwingen? Kortom, voor nu afwachten wie de leiding neemt.

Conditie: Support (rebound).

Coaching: koopposities kunnen worden aangehouden. Wellicht wat afbouwen bij meer verkoopdruk.

Wie is Nico Bakker?

Ik ben technisch analist met visuele analyse ofwel chart reading als specialisatie, waarbij ik op een eigen specifieke wijze naar markten en koersontwikkelingen kijk. Ik doe veel research op dit gebied, geef trainingen en workshops en besteed veel tijd aan kennisoverdracht. Dit laatste doe ik vooral aan de hand van columns, commentaren en analyses op bekende beleggings-websites. Daarnaast mag ik regelmatig spreken op seminars en congressen en kunt u mij zien op web-TV en zelfs volgen via Twitter (TheDailyTurbo).

Ik benader de technische analyse vanuit een 'visionairs' oogpunt. Ik probeer het beleggingslandschap in kaart te brengen en actieve beleggers te wijzen op kansen en bedreigingen. Een belegger bepaalt zelf wat hij met mijn informatie doet. Als er dan een mooi rendement gehaald kan worden, is mijn missie geslaagd. Ik speel daarbij niet een rol als trader, maar als coach. In mijn rol als coach staat denken en handelen in termen van waarschijnlijkheden centraal. Anders gezegd, het definiëren van scenario's is de basis voor een verantwoorde beleggingsbeslissing. Visies herzien als de markt daar aanleiding voor geeft is dan ook een discipline die niet mag ontbreken.

Naast marktbeelden schetsen en routes uitzetten, gaat mijn belangstelling ook uit naar de Behavioral Finance, ofwel allerlei psychologische valkuilen en vaardigheden die bij beleggen een rol spelen. Met diverse uitspraken en beeldspraken geef ik in presentaties en workshops aan hoe emotie en discipline als rode draad tussen de oren van beleggers loopt.

Ik heb mee mogen helpen de technische analyse in Nederland een gezicht te geven en dat geeft mij veel voldoening. Ik probeer nog steeds op eigen wijze vernieuwingen en andere inzichten over het voetlicht te brengen, in de veronderstelling dat u daar als actieve belegger uw voordeel mee kan doen.

Kijk op www.bnpparibasmarkets.nl voor Technische Condities, Turbo Tijd Setups en aanbevelingen en Breaking News, en op twitter.com met naam TheDailyTurbo. Dan verliest u mij geen seconde uit het oog.....

Chart Navigator.....achter de schermen

Als belegger wilt u weten hoe het beleggingslandschap eruit ziet. U wilt weten, als u het Damrak overziet, hoe de bulls en bears gemutst zijn. U wilt weten waar significante steun- en weerstandpunten liggen, ofwel cruciale navigatieniveaus. Ik noem dit ook wel kantelpunten, potentiële draaipunten in de markt. Vervolgens is het natuurlijk raadzaam om inzicht te hebben in de route die u als belegger kunt afleggen.

In mijn wekelijkse nieuwsbrief Chart Navigator omschrijf ik van veel financiële titels de technische conditie, afgeleid van subjectieve en objectieve bevindingen die de weekgrafiek en enkele indicatoren prijsgeven. Ik bekijk de markten en fondsen met een min of meer vaste marktlens, om u als belegger door het financiële landschap te coachen. Naast de informatie in deze nieuwsbrief presenteer ik aanvullende technische bevindingen, tips en suggesties op de website www.bnpparibasmarkets.nl.

De Chart Navigator vervult ook een rol als vraagbaak. Interessante onderwerpen, uitspraken, patronen, beeldspraken en indicatoren uit de technische analyse passeren de revue.

Chart Navigator gratis abonnement

Wilt u een gratis abonnement op de Chart Navigator? Ga naar www.bnpparibasmarkets.nl en klik in de carrousel op 'Turbo tijd met Nico Bakker'. In de rechter kantlijn ziet u vervolgens een link naar de Chart Navigator Nieuwsbrief.

Nico Bakker (www.nicoprakker.nl) is directeur/eigenaar van BTAC Visuele Analyse en als zelfstandig consultant gelieerd aan BNP Paribas S.A. (www.bnpparibasmarkets.nl). Wouter de Boer is medewerker van BTAC.

De informatie in deze publicatie is niet bedoeld als individueel beleggingsadvies of als een individuele aanbeveling tot het doen van bepaalde beleggingen. Iedere belegging die u overweegt, dient u te toetsen aan uw persoonlijk beleggersprofiel of te bespreken met uw beleggingsadviseur. De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. De standpunten en vooruitzichten van Bakker dan wel De Boer geven diens technische mening weer over het betreffende item in de hoedanigheid van technisch analist en consultant. De beloning van BTAC, Bakker of De Boer staat/stonde/zal niet direct of indirect in relatie (staan) met zijn specifieke aanbevelingen of standpunten in deze publicatie.

Op het moment van schrijven heeft Nico Bakker en/of Wouter de Boer van BTAC in privé dan wel zakelijk mogelijk een long of short positie in een van de onderliggende waarden zoals beschreven in dit document dan wel financiële instrumenten die hier aan zijn gerelateerd. Er kan tevens sprake zijn van indirecte deelnemingen via beleggingsfondsen, pensioenfondsen en/of kapitaalverzekeringen waarin wordt belegd en waar hij of andere medewerkers van BTAC geen invloed hebben op het beleggingsbeleid. Verder zijn er geen andere potentiële belangenconflicten bekend.

Deze aanbevelingen zijn niet opgesteld overeenkomstig de wettelijke voorschriften ter bevordering van de onafhankelijkheid van onderzoek op beleggingsgebied en zijn evenmin onderworpen aan een verbod om al vóór de verspreiding van onderzoek op beleggingsgebied te handelen.

